

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

4. Sortem, in dubio juris, non facti, & sine præiudicio Tertij, esse
adhibendam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

postquam autem Spiritus S. in eos missus est, nullam deinceps *Sortem*, sed solam orationem, cum ieiunio, adhibuisse. Vnde postea septem Diaconos, & Presbyteros sic elegerunt. *Sane, cum Saluator, qui fallere non potest, nec falli, cuncta promittat orantibus; stultum & absurdum est, relicta oratione, quæ promissionem habet; confugere ad Sortem, cui se adfuturum Deus, in nouo testamento, non repromisit.*

q. 1.

III.

Fernandus Vasq. lib. 1. Illustr. Controuers. cap. 49. n. 19. De his poenis. 26. q. 2. 3. 4. 5. & tot. tit. Ex. de Sortilegijs; & apud Lucam de Penna in l. memini mus. C. quã. & quibus quart. pars. lib. 10. c. fortis 26. q. 5.

1. Reg. 6. 7.

IV.

Accurs. in l. 1. verb. prohibebit. C.

Secundum documentum. Multò minùs licita est *Sortis*, si ad occulta quasi miraculosè detegenda vsurpetur. Esto olim & hæc licita, & à quibusdam Sanctis, etiam noui Testamenti, dispensante Deo, fuerit adhibita. Quia quando Deus sibi aliquid reseruat, non licet id homini, absque sacrilegij impietate, scrutari, vt è D. Thoma Fernandus Vasquius docet. Certè ob eiusmodi *Sortes*, multi in Idololatriam lapsi sunt. Quam ipsam ob causam, variaz grauesque poenæ in Sortilegos constitutz reperiuntur. Cum enim occulta hominum facta, quæ per haruspicia, vel auguria, vel *diuinatorias sortes* inquiruntur, nequeant sciri, si Deus non reuelet, necessum est, dæmonis ope, adeòque Stygia suspitione aut scientia talia velle scire eos, qui *Sortibus* occulta indagant: sicut & qui, per *Sortes* conantur futura contingentia prædicere, in quales lata est excommunicationis sententia. c. si quis Episcop. 26. q. 5. & qui per *sortes consultorias*, inquirunt, quid faciendum, iudicandumue sit: quæ itidem subanathemate, prohibita sunt; cum non fas sit huiusmodi res, nisi à Deo inquirere; Deus autem, in noua lege, ordinariè non velit nos suam voluntatem, per *Sortes*, indagare. Vt enim maior & perfectior coniunctio dependentiãq; esset, placuit illi, vt diuinam eius voluntatem, à doctrina Ecclesiæ; à sacris litteris eiusdem Ecclesiæ sanctorumque Patrum autoritate declaratis; à superioribus nostris; à Confessarijs, ab alijs doctis piisque viris, non autem à *Sortibus*, disceremus. Quin neque in veteri lege eiusmodi sortes ac signa, seu omina licita fuere nisi illis, qui ad eiusmodi signa à Deo moti instigatique fuerunt. Vnde, malè ominati sunt Philisthæi, qui ex vaccarum arcam Domini vehentium, itinere gressuque, coniecerunt, an plaga eis immissa à Deo, an à casu obuenerit.

Qua ipsa de causa etiam Iuriconsulti docent, non cuius & indistinctò integrum esse, ad iudicium *sortis* recurrere; sed tum demum, cum dubium de iure vertitur; factum autem certum est. Si enim de ipso quoque facto ambigeretur, ad *Sortis arbitrium* id.

circo

circo non concedunt deuenire, quòd facta legitime & plenè per eum probari debeant, qui intentionem suam in his habet fundatam. Monet Ang. Aretinus, si *Sorti* debeat esse locus, de præiudicio tertij agendum non esse. Quin Baldus aliique statuunt, casus illos, in quibus *Sortem* adhibere velis, à iure expressos esse oportere. *Sorte* igitur, res dirimitur, si plures, quibus optio legata est, discordes sint, in eligendo: si de deponendis, apud aliquem, instrumentis agatur: si dubitetur, quinam prior causam dicere debeat: si de seruis manumittendis, quæstio sit: si de diuisione bonorum, inter cohæredes, facienda controuertatur: item, si de liberis diuidendis agatur. His talibus in casibus *Sortis iudicio standum* censent, si quidem vtraque pars cõsentiat, vt *Sortis iudicio* controuersia dirimatur; alterutra enim dissentiente, nihil agi, fatentur. Igitur dubium iuris, non dubium facti iura *Sorti* promittunt.

2. Angel. Aretin. in §. Sed si ex testamento. Instit. de satisfat. tutor. n. 4. Bald. in l. minimus. C. quando & quibus quarta pars. lib. 10. Alciat. in l. Gallus. 29. ff. de lib. & posthum. n. 65. Vide Guidonem Pancirollum lib. rer. memorab. c. Fibula.

Quin, in veteri quoque legè, *Sors diuisoria* longè frequentius, quàm *consultoria*, fuit vsurpata. Et quanquam etiam in facti dubio, aut, per cõsilij modum fuerit adhibita: id tamen non est nunc, alia sub legè, in exemplum trahendum: cum penes Deum sit, sua secreta reuelare, prout ipsi placet. Nostrum non est, illi modum præscribere, illius est modum concedere. *Sorte* deprehensum est furtum Achan; & Ionathæ præuaricatio: quis nunc timens DEVM sic audeat fures indagare, aut deprehendere præuaricatores? At illi, qui DEVM non timent, quorum vox est: *Flectere si nequeo superos, Acheronta mouebo*, illi nihil pensi habent, à Superisne, an ab Inferis auxilia tententur. Hinc stygiæ illæ artes, vt motu cribri versatilis è forfice pendentis; per lancem item & licium, quem modum sextus Pompeius describit; aut herbâ certâ, pisisiue è butyro, aut lebete salientibus; & nescio quibus non modis, (sunt enim fere sine numero, quia ad anicularum arbitrium) examinent indagentque aut furti, aut calumniæ, aut alterius facinoris authorem. Quasi non aut casu talia fieri; aut mentiri in innocentes dæmon possit. Neque enim sufficit dicere: Ego dæmonem non inuoco. non inuocas verbo; re tamen ipsa vteris illius ope; sine qua talia sciri non possunt, Deo iam dudum extraordinarios eiusmodi modos detestato.

Vti possidet. Iason in l. si duobus 3. c. comm. de legat.

L. ei qui ff. de probat. l. a. etor C. eod. tit. Iason. in l. huiusmo. di. 86. §. si is cui de legat. 1. n. 17. Angel. Aretin. in §. Optio. nis. Instit. de Legat. n.

Bald. in l. mc-

V.

Iosue. 7. 18.
1. Reg. 14.

Virg. lib. 1.

c. 2. de sorti-
leg. c. si quis